

ענוותנותו הרבה מבצבצת מתוך כל הסכמה, כאשר שהוא רושם שאין המחבר צריך לדידו. ומבהיל על הרעיון, שכמה פעמים רשם הערות לתוכן הספר, ורשם בצידו: "אין כוונתי שיבוא לתוך הדפוס כי אינו צריך לדידי..."¹¹³.

לאורו של החתם סופר

כאמור לעיל, רבינו חישוב את עצמו כתלמיד בית מדרשו של החת"ס וכצו בדרכיו. את הערצתו זו ינק מרבותיו הגדולים, ולאורו הלך כל ימי חייו, על כל צעד ושעל. רבינו הגה בכל ימיו בכתבי החת"ס וידעם על-פה, כפי שניתן לחזות בתשובותיו, ומהם ינק את רוב ועיקר תורתו. בכל הזדמנות שניתן להביא אסמכתא מדברי החת"ס, מביאה רבינו בתשובותיו.

ברוב דבקותו במרן החת"ס, לא הרהיב עוז בנפשו לנטות מפסקיו, וכפי שהתבטא באחת מתשובותיו: "והנה בתשובת חת"ס השיב להחמיר... ואני מתלמידי תלמידים מרן החת"ס, וידעתי בטח, כי רבותי נ"ע שלשה תלמידי מרן החת"ס לא היו נוטין מדבריו"¹¹⁴. הוראות החת"ס היו קדושות בעיניו, וכמו שנראה מתוך תשובה לרבי דוד פראנקפורטער דיין בהעלישו, תלמידו של בעל 'שבט סופר': "אשר מע"כ ברצונו לתקן מקוה חדשה על ידי מי-גשמים, כמבואר בתשובת מרן החת"ס סי' רג, אשר כה אמר כי לית טב מנהון". כנראה שהיו שערערו על כך, ולכן מרים רבינו את קולו בהוכחה: "והנה מי יבוא אחרי המלך, אשר כבר עשוהו בכמה ק"ק, על פיו יבאו ויצאו בטהרה"¹¹⁵.

אף כאשר דבריו היו תמוהים בעיניו, התייגע הרבה להבינם וליישבם. בתשובה שערך לבעל 'שבט סופר' מפרעשבורג, בה דן בהבנת אחת מתשובות זקנו החת"ס, הוא מסיים בביטוי מפתיע: "ואם ישא פני, להביני במאור תורתו דברי מרן זקינו, יחונני ויחינו"¹¹⁶.

מרוב דבקותו בתורת מרן החת"ס, החשיב רבינו עצמו כאילו הוא מיוצאי חלציו. לעתים אירע אשר הוכיח את תלמידיו או בני קהילתו, התבטא בלשון "מורי ורבי היה תלמיד מובהק לחת"ס, וכל המלמד את בן חבירו תורה, מעלה עליו הכתוב כאילו יולדו (סנהדרין צט ע"ב), על כן הנני נחשב לנכד החת"ס"¹¹⁷.

המתבונן במאות תשובותיו, אינו רשאי שלא להשתאות מבקיאיותו ושליטתו המוחלטת בכתבי מרן החת"ס, אשר היו נר לרגליו, והן המה היו לו מורה הדרך להאיר ספיקותיו. כמעט לא ניתן למצוא תשובה מכל מאות תשובותיו שיפקד ממנה דברי החת"ס בנושא הנידון. ולא עוד אלא גם כאשר לא מצא ראייה במישרין מתורת החת"ס, היה קושר נימא בנימא, לדמות מילתא למילתא עד שנולדו לו סמוכים לנידון. כן יש לציין שכמעט כל תשובות החת"ס שנדפסו בימיו, נזכרים בתשובותיו!

113. הסכמתו לספר זכרון שלמה על הל' מליחה, לרבי שלמה שטיינבערגער, קלו"ד תרצ"ח. המחבר אבה להדפיס את הערות רבינו, אולם משום מעשה שהיה לא עלתה בידו, והוא פלאי!

114. או"ח קמא, סי' כו.

115. יו"ד קמא, סי' קנב. רבינו התבטא תחת אחד השיחיים: "ואני מתלמידי תלמידיו של בעל מרן הגה"ק רכבה"ג החת"ס, אשר כל ישראל נשען על פסקי תשובותיו" (בהסכמתו לספר 'דרך הנשר').

116. או"ח קמא, סי' עט. ואף כאשר הוכרח לפלפל בדבריו, התבטא כלפיו בביטול גמור: "והנה דברי מרן נשגבים ממני, לא זכיתי להבין דבריו הקדושים" (חלק אה"ע תנינא, סי' יז). גם בשו"ת קב חיים לרח"צ עהרנרייך, סי' כא, נקט כדעת רבינו בשאלה זו.

117. ספר מפייהם ומפי כתבם, ח"ב, עמ' סז, מפי תלמידו הרב ישעיה מנחם קליין ממישקאלץ, ששמע מפי רבינו. לבושי מרדכי <מהדורה חדשה> - או"ח / ווינקלר, מרדכי יהודה ליב בן נפתלי הרץ {עמוד 36} {2518970} הודפס מאתר אוצר החכמה